

گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد

گروه آموزشی و پژوهشی آمار دانشگاه فردوسی مشهد از سال ۱۳۴۹ با پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی فعالیت خود را آغاز نمود. این گروه از سال ۱۳۶۶ در مقطع کارشناسی ارشد آمار ریاضی و از سال ۱۳۸۸ در مقطع کارشناسی ارشد آمار اجتماعی و اقتصادی و همچنین از سال ۱۳۷۳ در مقطع دکتری آمار دانشجو می پذیرد. گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد با سابقه درخشان و قدمت بیش از ۵۰ سال، در زمره اولین گروه‌های آمار ایران قرار دارد. این گروه در سال ۱۳۸۰ از طرف وزارت علوم و تحقیقات و فناوری به عنوان قطب علمی آمار کشور انتخاب شد. همچنین با انجام فعالیت‌های بارز علمی در سطح ملی و بین‌المللی موفق شده است در رتبه‌بندی جهانی شانگهای در سال ۲۰۱۸، حایز رتبه ۲۰۰-۱۵۱ در بین ۵۰۰ دانشگاه برتر دنیا شود. بدون شک این موفقیت که جامعه آماری ایران برای اولین بار کسب نموده است، باعث افتخار و انگیزه دوچندان برای پیشرفت هرچه بیشتر علم آمار در کلیه دانشگاه‌های کشور خواهد شد. هم اکنون گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد دارای ۱۴ عضو هیأت علمی شاغل؛ ۱۰ عضو هیأت علمی بازنشسته؛ ۶۵ دانشجوی دکتری؛ ۷۶ دانشجوی کارشناسی ارشد و بیش از ۲۰۰ دانشجوی مقطع کارشناسی است. برای جزئیات به آدرس صفحه خانگی گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد به آدرس

<http://statistics.um.ac.ir>

مراجعه نمایید.

استادان پیشکسوت (بر اساس حروف الفبا)

دکتر ابوالقاسم بزرگ نیا

مرتبه علمی: استاد

محل اخذ دکتری: دانشگاه شفیلد انگلستان

شادروان دکتر حسنعلي آذرنوش

مرتبه علمی: استاد

محل اخذ دکتری: دانشگاه ساسکس انگلستان

شادروان دکتر ناصررضا ارقامي

مرتبه علمی: استاد

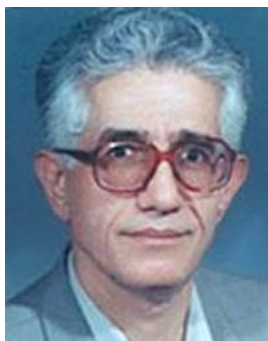
محل اخذ دکتری: دانشگاه ایالتی فلوریدا آمریکا

شادروان دکتر بهرام صادق پور گیلده

مرتبه علمی: استاد

محل اخذ دکتری: دانشگاه بلز پاسکال فرانسه

شادروان دکتر غلامحسین شاهکار

مرتبه علمی: استاد

محل اخذ دکتری: دانشگاه ولز انگلستان

دکتر سیمیندخت براتپورباجگیران

مرتبه علمی: دانشیار

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

دکتر علی مشکانی

مرتبه علمی: دانشیار

محل اخذ دکتری: کشور فرانسه

دکتر سید محمد مهدی طباطبائی مشهدی

مرتبه علمی: دانشیار

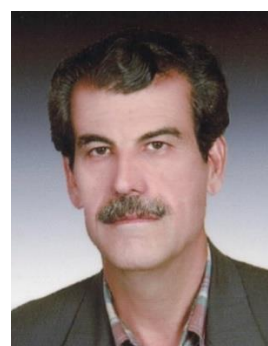
محل اخذ دکتری: دانشگاه کارلتون کانادا

دکتر حسن صادقی

مرتبه علمی: دانشیار

محل اخذ دکتری: کشور فرانسه

دکتر حسینعلی نیرومند

مرتبه علمی: استاد

محل اخذ دکتری: دانشگاه شفیلد انگلستان

اعضای هیأت علمی شاغل (بر اساس حروف الفبا)

محمد آرشی

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: مدل های خطی، یادگیری آماری، تحلیل داده های طولی، تحلیل شبکه، تحلیل داده های با بعد بالا

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: arashi.profcms.um.ac.ir

جعفر احمدی

مرتبه علمی: استاد

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، داده های ترتیبی، قابلیت اعتماد

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: ahmadi-j.profcms.um.ac.ir

هادی جباری نوقابی

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: احتمال کاربردی، آمار کاربردی، محاسبات آماری

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: jabbarinh.profcms.um.ac.ir

محمد امینی

مرتبه علمی: استاد

حوزه تحقیقاتی: نظریه احتمال، نظریه توزیع

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: m-amini.profcms.um.ac.ir

آرزو حبیبی راد

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، تحلیل بقا، داده کاوی

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: ahabibi.profcms.um.ac.ir

مهدی جباری نوقابی

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، داده های پرت، بیمه، کنترل کیفیت آماری

محل اخذ دکتری: دانشگاه مومبای هندوستان

وبگاه شخصی: jabbarinm.profcms.um.ac.ir

عبدالحمید رضائی رکن آبادی

مرتبه علمی: استاد

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، قابلیت اعتماد، نظریه نمونه گیری

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: rezaei.profcms.um.ac.ir

مهدی دوست پرست

مرتبه علمی: استاد

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، پیش بینی، قابلیت اطمینان، مدل های خطی، رده بندی

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: doustparast.profcms.um.ac.ir

مجید سرمد

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: محاسبات آماری، تحلیل داده ها

محل اخذ دکتری: دانشگاه دورهام انگلستان

وبگاه شخصی: sarmad.profcms.um.ac.ir

مصطفی رزمخواه

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: قابلیت اعتماد، داده های ترتیبی، استنباط آماری

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: razmkhah_m.profcms.um.ac.ir

معصومه فشندی

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: آنالیز تابعی، آنالیز هارمونیک

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: fashandi.profcms.um.ac.ir

مهدی عمادی

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، آمار ناپارامتری، استنباط شواهدی، مدل های خطی

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: emadi.profcms.um.ac.ir

غلامرضا محتشمی برزادران

مرتبه علمی: استاد

حوزه تحقیقاتی: استنباط آماری، نظریه اطلاع، قابلیت اعتماد

محل اخذ دکتری: دانشگاه شفیلد انگلستان

وبگاه شخصی: grmohtashami.profcms.um.ac.ir

وحید فکور

مرتبه علمی: دانشیار

حوزه تحقیقاتی: استنباط ناپارامتری، نظریه احتمال

محل اخذ دکتری: دانشگاه فردوسی مشهد

وبگاه شخصی: fakoor.profcms.um.ac.ir

سمینارها، همایش‌ها و کنفرانس‌های برگزار شده توسط گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد

۱. دومین کنفرانس آمار ایران، سال ۱۳۷۳
۲. ششمین کنفرانس بین المللی داده های ترتیبی، سال ۲۰۰۶
۳. سومین سمینار تخصصی نظریه قابلیت اعتماد و کاربردهای آن، سال ۱۳۹۶
۴. هشتمین سمینار آمار و احتمال فازی، سال ۱۳۹۷
۵. اولین سمینار استنباط شواهدی، سال ۱۳۹۸
۶. اولین سمینار نظریه مفصل و کاربردهای آن، سال ۱۳۸۸
۷. دومین سمینار نظریه مفصل و کاربردهای آن، سال ۱۳۹۱
۸. پنجمین سمینار نظریه مفصل و کاربردهای آن، سال ۱۳۹۷
۹. اولین سمینار آموزش آمار، سال ۱۳۹۷
۱۰. دومین سمینار آموزش آمار، سال ۱۳۹۸
۱۱. سومین مسابقه دانشجویی آمار ایران، سال ۱۳۸۲
۱۲. بیستمین مسابقه دانشجویی آمار ایران، سال ۱۳۹۸

۱۳. بیست یکمین مسابقه دانشجویی آمار ایران، سال ۱۴۰۰

۱۴. تعدادی کارگاه های آموزشی و پژوهشی با مدیریت قطب علمی در این گروه آموزشی برگزار شده است. از

جمله، اولین تا سومین کارگاه نظریه اطلاع و کاربردهای آن، اولین تا سومین کارگاه آمار فضایی و کاربردهای آن

۱۵. همچنین گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد در هر ۷ سمینار قابلیت اعتماد، هر ۵ سمینار نظریه مفصل و کاربردهای آن و چهار

سمینار نظریه اطلاع با سایر دانشگاه های دیگر مشارکت داشته است.

سمینارهای داخلی گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد

۱. برگزاری سمینارهای هفتگی گروه آمار

سمینارهای هفتگی گروه آمار در هر نیمسال تحصیلی روزهای چهارشنبه ساعت ۱۰ الی ۱۱ برگزار می گردد، سخنرانان در این سمینار ها آخرین دستاوردهای سالانه خود را ارایه می دهند.

۲. برگزاری سمینارهای دانشجویی دکتری آمار

در راستای اهداف بلند پژوهشی، گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد از سال ۱۳۹۴ بر آن شده است که به مناسبت هفته پژوهش در آذر ماه و هفته آموزش در اردیبهشت ماه هر سال سمینار دانشجویی توسط دانشجویان دکتری آمار برگزار نماید. ایجاد فرصت مناسب برای ارائه آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی توسط دانشجویان دکتری، تبادل نظر، ایجاد ارتباط با یکدیگر برای ارتقای سطح علمی و آشنایی بازمینه ها و گرایش های مختلف علم آمار از جمله اهداف این سمینار هستند. تاکنون ده دوره از این سمینارها برگزار گردیده که در حاشیه این سمینارها جلسه مشترک دانشجویان دکتری با اعضای گروه نیز برگزار می شود.

۳. برگزاری سمینارهای کارشناسی ارشد

دانشجویان کارشناسی ارشد گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد ملزم به ارایه سمینار (درس دو واحدی) و پروپوزال (پیشنهاد) هستند ارایه آنها در دو زمان در سال، همزمان با هفته آموزش (فصل بهار) و هفته پژوهش (فصل پاییز) برنامه ریزی شده است.

بازنگری برنامه های درسی مقاطع مختلف

دوره کارشناسی رشته آمار

چارچوب برنامه های درسی دارای یک ساختار کلی است که دروس الزامی آن فقط در حد ضرورت و در راستای تأمین حداقل های آموزشی تعیین شده اند و بقیه واحدها در یک قالب انعطاف پذیر با اهدافی مشخص در جدول دروس اختیاری تدوین شده اند. دانشجویان دوره کارشناسی نیاز دارند برای فارغ التحصیلی حداقل ۱۳۶ واحد درسی و حداکثر ۱۳۸ واحد درسی الزامی بگذرانند که این دروس شامل ۲۲ واحد عمومی، ۲۳ واحد پایه، ۸۰ واحد تخصصی و ۱۱ تا ۱۳ واحد اختیاری فقط از یکی از بسته های پیشنهادی آمار؛ ریاضی؛ علوم اجتماعی؛ علوم زیستی و مهندسی می باشد.

دروس با ماهیت نظری-محاسباتی: سرفصل این دروس به نحوی تدوین شده است که دانشجویان علاوه بر فراگیری مباحث نظری بایستی با نحوه محاسبات و تحلیل نتایج در سطح پیشرفته با استفاده از نرم افزارهای رایج آماری و ریاضی مسلط شوند و توانایی تحلیل داده های مربوط به مباحث این دروس را کسب نمایند.

برنامه های درسی تحصیلات تکمیلی

گروه آمار افزون بر دانشجویان کارشناسی هم اکنون دارای بیش از ۷۰ دانشجوی کارشناسی ارشد و ۶۵ دانشجوی دکتری می باشد. دوره کارشناسی ارشد آمار در سال ۱۳۶۵ تأسیس شده است. هدف از این دوره، آموزش متخصصان توانمند برای تدریس آمار و انجام تحقیقات در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین کمک به مدیریت و برنامه ریزی مراکز صنعتی، سازمان ها و ادارات می باشد. زمینه های تخصصی در دوره آمار کارشناسی ارشد عبارتند از آمار ریاضی (از سال ۱۳۶۵) و آمار اجتماعی و اقتصادی (از سال ۱۳۸۷). دوره دکتری آمار در سال ۱۳۷۳ تشکیل شد. هدف از این دوره استفاده از ابزارها و مدل های ریاضی در تحلیل موضوعات مربوط به علوم، مهندسی، فناوری و بخش های مختلف جامعه مانند صنعت، تولید، اقتصاد و مدیریت اجتماعی است. دارندگان مدرک دکتری آمار می توانند مطالعاتی در سطح ملی و بین المللی انجام دهند. زمینه های تخصصی در این برنامه عبارت اند از آمار گرایش استنباط و آمار گرایش احتمال.

قطب علمی داده های تربیتی، قابلیت اعتماد و وابستگی

گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد در سال ۱۳۷۹ طی حکمی از طرف معاونت آموزشی وزارت عتف به عنوان یکی از نامزدهای قطب علمی در این رشته معرفی و در سال ۱۳۸۰ پس از بررسی های لازم از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان تنها قطب علمی آمار کشور تعیین شد. از سال ۱۳۸۴ این گروه آموزشی با همکاری سه دانشگاه تربیت مدرس، اصفهان و بیرجند دوره دوم فعالیت قطب را تحت عنوان قطب علمی داده های تربیتی و فضایی برای یک دوره پنج ساله آغاز نموده است. سپس برای دوره سوم این قطب از دانشگاه های تهران و رازی کرمانشاه دعوت به همکاری نموده است. در حال حاضر در دوره چهارم با عنوان تخصصی قطب علمی داده های تربیتی، قابلیت اعتماد و وابستگی مشغول فعالیت است.

مرکز پژوهش‌های آماری

تأسیس مرکز پژوهش‌های آماری با همیاری اعضای هیأت علمی گروه آمار، دانش‌آموختگان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در زمینه‌های مختلف کاربردی به اوایل دهه هشتاد شمسی بر می‌گردد. همت والا و کوشش بسیار استاد فقید مرحوم دکتر ناصررضا ارقامی در تشکیل این مرکز ستودنی است. ضرورت وجود یک چنین مرکز پژوهشی در دانشگاه کاملاً محسوس بود و مراجعین بسیار زیادی مشتاقانه جویای راهنمایی‌های آماری قابل اعتماد بوده‌اند. مرکز پژوهش‌های آماری در هدایت، راهنمایی و انجام صحیح پژوهش‌ها و ارائه مشورت آماری به دانش‌پژوهان رشته‌های مختلف از قبیل مهندسی صنایع، علوم‌زیستی، کشاورزی، مدیریت، اقتصاد، علوم اجتماعی، جغرافی، روانشناسی و علوم تربیتی، تأثیر قابل ملاحظه‌ای داشته و خواهد داشت. این در حالی است که متأسفانه دیده و شنیده می‌شود که متقاضیان پژوهش‌ها و مشورت‌های آماری، به وسیله افرادی که صلاحیت این کار را ندارند، راهنمایی نادرست می‌شوند و این واقعیت به شدت بر کیفیت تحقیقات و صحت نتایج تأثیر منفی می‌گذارد. متنوع بودن زمینه‌های تخصصی همکاران این مرکز در کاربردهای متفاوت آمار و تجربه چندین ساله آنها باعث شده است که این مرکز بتواند علاوه بر حل مشکلات آماری پژوهشگران، محلی برای تبادل نظر متخصصین رشته‌های دیگر نیز باشد. از جمله فعالیت‌های این مرکز می‌توان از اجرای چندین طرح پژوهشی و ده‌ها مشاوره آماری در طرح‌ها، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویی نام برد. در حال حاضر، اعضای فعال کمیته مشورتی مرکز آقایان دکتر سرمد و دکتر مهدی جباری و همچنین خانم دکتر حبیبی هستند.

آزمایشگاه علم داده‌ها

علاوه بر آزمایشگاه‌های رایانه در دانشکده علوم ریاضی مشهد که مجهز به تجهیزات مختلف از جمله سوپر کامپیوتر می‌باشد، از اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰، در دانشکده علوم ریاضی با همکاری و مشارکت گروه‌های آمار، ریاضی کاربردی، علوم کامپیوتر و ریاضی محض دانشگاه فردوسی مشهد اقدام به تأسیس آزمایشگاه علم داده کرده‌اند. البته در ساختار و تشکیلات آزمایشگاه، گروه مهندسی برق و مهندسی کامپیوتر دانشگاه فردوسی مشهد و محققینی از کشورهای هلند، آلمان و کانادا نیز مشارکت دارند. از جمله اهداف این آزمایشگاه حل مسائل واقعی جامعه در حوزه‌های مختلف، توسعه روش‌ها و ابزارهای محاسباتی با استفاده از روش‌های آماری و همراهی آن با علوم ریاضی و کامپیوتر، تهیه پایگاه داده‌های مختلف در حوزه‌های تحقیقاتی، تربیت نیروی انسانی متخصص، انجام پروژه‌های اجتماعی و صنعتی می‌باشد. از موضوعات تحقیقاتی مورد نظر این آزمایشگاه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱ - بازیابی اطلاعات و تحلیل شبکه‌های اجتماعی (Information Retrieval and Social Network Analysis)

۲ - یادگیری ماشینی (Machine Learning)

۳ - تحلیل شبکه‌های عصبی (Neural Network Analysis)

۴ - تحلیل داده‌های با بعد بالا و بزرگ (مه داده‌ها) (High-dimensional and Big Data Analysis)

۵ - داده کاوی (Data Mining)

۶ - مدل سازی داده‌های وابسته (Dependent Data Modeling)

۷ - مصورسازی داده‌ها و مدل سازی ریاضی (Data Visualization and Mathematical Modeling)

آدرس فعلی صفحه خانگی و کانال تلگرامی آزمایشگاه به ترتیب dslab.um.ac.ir و t.me/DSLAb_FUM است. از ابتدای راه اندازی آزمایشگاه تاکنون، برنامه‌های متفاوتی برگزار شده که در ادامه آمده است

زمان	عنوان	سخنران
۱۵ تیرماه ۱۴۰۰	کارگاه مصورسازی داده ها – بخش اول: مصورسازی داده های عددی و متنی با استفاده از R	آقای دکتر سید مهدی صالحی: عضو هیات علمی دانشگاه نیشابور و همکار غیرمقیم آزمایشگاه علم داده
۱۴ مرداد ۱۴۰۰	کارگاه مصورسازی داده ها – بخش دوم: مصورسازی داده های فضایی روی نقشه های جغرافیایی ایستا و پویا با استفاده از R	آقای دکتر سید مهدی صالحی
۶ شهریور ۱۴۰۰	سخنرانی با عنوان پیش بینی زوال عقل وابسته به قشر مغز با استفاده از روش های یادگیری عمیق	آقای دکتر سید مرتضی امینی: عضو هیات علمی و مسئول هسته پژوهشی یادگیری ماشین و پردازش سیگنال دانشگاه تهران و همکار غیرمقیم آزمایشگاه علم داده
۲ و ۳ مهر ۱۴۰۰	آشنایی با مراحل داده کاوی و حل یک مثال کاربردی با نرم افزار SASJMP	خانم دکتر جیبی: عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد و همکار مقیم آزمایشگاه علم داده خانم دکتر احراری: همکار غیرمقیم آزمایشگاه علم داده

مسئول راه اندازی و مدیریت آزمایشگاه علم داده نیز آقای دکتر آرشی از گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد می باشند.

عکس یادگاری از استادان گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد (۱۳۹۵)